

คำอธิบายข้อมูล

รหัสของตาราง	EC_MB_004_S2
ชื่อตาราง	ปริมาณเงินและองค์ประกอบ
ความถี่ของข้อมูล ความล่าช้าและกำหนดเวลาเผยแพร่	<p>ความถี่ รายเดือน</p> <p>ความล่าช้า 1 เดือน</p> <p>กำหนดการเผยแพร่</p> <p>ข้อมูลเบื้องต้น เผยแพร่วันทำการสุดท้ายของ 1 เดือนถัดไป</p> <p>ข้อมูลจริง จะปรับปรุงแก้ไข (ถ้ามี) และเผยแพร่ในงวดการเผยแพร่ถัดไป</p>
<p>หลักวิธีทางสถิติ</p> <ul style="list-style-type: none"> • หลักการนิยาม และการจัดกลุ่ม • ความครอบคลุม • การบันทึกข้อมูลและมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้อง • ลักษณะของข้อมูลและวิธีการจัดเก็บ • วิธีประมวลผลข้อมูล 	<p>ปริมาณเงิน เป็นปริมาณของเงินหรือสินทรัพย์อื่นที่ใกล้เคียงกับเงินที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ การวัดปริมาณเงินในทางบัญชีจะมองว่าเงินเป็นสินทรัพย์ทางการเงินของผู้ถือครองเงิน (money holders) แต่จะมองเป็นหนี้สินทางการเงินของผู้สร้างเงิน (money issuers) ซึ่งโดยนัยกฎของบัญชี หากนับรวมเงินที่เป็นสินทรัพย์ในมือผู้ถือครองเงินทุกราย ย่อมมีขนาดเท่ากับเงินที่เป็นหนี้สินของผู้สร้างเงินทุกรายรวมกันที่มีต่อผู้ถือครองเงิน แต่ในทางปฏิบัติ การที่จะประมวลข้อมูลจากผู้ถือครองเงินทุกรายซึ่งหมายถึง ประชาชน บริษัทธุรกิจเอกชน ต่างๆ ย่อมมีความยากลำบากและมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการเก็บข้อมูลจากฝ่ายที่เป็นผู้สร้างเงินที่มีจำนวนรายน้อยกว่ามาก ดังนั้น การจัดทำปริมาณเงินจึงอาศัยการประมวลข้อมูลจากงบการเงินของกลุ่มนี้</p> <p>การจำแนกกลุ่ม money holders และ money issuers มีนัยสำคัญ ต่อกระบวนการจัดทำและตัวเลขปริมาณเงินที่ได้ เพราะว่า การจัดทำปริมาณเงินนั้น จะต้องรวบรวมงบดุลของสถาบันการเงินที่เป็น money issuers มาใช้ในการประมวลตัวเลข และโดยที่ปริมาณเงินนั้น เป็นผลลัพธ์จากการนับรายการจากด้านหนี้สินที่จัดแล้วว่าเป็นเงิน ซึ่งเป็นหนี้สินของ money issuers ที่มีต่อเจ้าหนี้ที่เป็น money holders และกระบวนการสร้างเงินในส่วนนี้จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตัวแปรของเศรษฐกิจมหภาค ฉะนั้น หากสถาบันการเงินที่นับเป็น money issuers มีจำนวนเปลี่ยนแปลงไป ก็จะมีผลให้ตัวเลขปริมาณเงินเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดของหนี้สินที่ให้นับรวมในปริมาณเงิน</p> <p>สถาบันที่ถือเป็น money issuers จะเรียกว่าสถาบันรับฝากเงิน และกลุ่มที่เป็น money holders จะประกอบด้วยกลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่ม ได้แก่ สถาบันการเงินอื่นนอกเหนือจากสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน รัฐบาลท้องถิ่น รัฐบาลสหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ภาคครัวเรือน และสถาบันไม่แสวงหากำไร (รายละเอียดกลุ่มเศรษฐกิจต่างๆจะกล่าวต่อไป)</p> <p>ตารางนี้เป็นตารางแสดงรายละเอียดองค์ประกอบของปริมาณเงินตามความหมายแคบที่สุด ไปจนถึงตามความหมายกว้างที่สุดตามนิยามของปริมาณเงินของประเทศไทย เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถนำไปจัดทำปริมาณเงินในแบบอื่นๆให้สอดคล้องกับการใช้งานได้ โดยจัดทำจากงบการเงินและข้อมูลประกอบที่เกี่ยวข้องของสถาบันรับฝากเงินที่เป็นผู้สร้างเงิน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ธนาคารแห่งประเทศไทยและทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา (ปิดดำเนินการ ก.ย. 2550) 2. ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ (ไม่รวมข้อมูลของสาขา ธพ.ไทยที่อยู่ในต่างประเทศ) 3. สาขารณาคาพาณิชย์ต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย 4. กิจการวิเทศธุรกิจ (ปิดดำเนินการตั้งแต่ปี 2549) 5. บริษัทเงินทุน 6. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ (ตั้งแต่เดือน ม.ค. 2563) 7. สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เป็นธนาคาร 8. สหกรณ์ออมทรัพย์ 9. กองทุนรวมตลาดเงิน (Money Market Mutual Funds) <p>ตารางปริมาณเงินและองค์ประกอบ แสดงยอดคงค้าง ณ วันสิ้นเดือน ตั้งแต่ปี 2546 และมีหน่วยเป็นล้านบาท</p> <p>รายการปริมาณเงิน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เงินสดที่ไม่อยู่ในมือสถาบันรับฝากเงินและรัฐบาล (Currency outside DCs & Central Gov.) ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ธนบัตรที่ออกโดยธพท.ที่หมุนเวียนในกลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม สถาบันการเงินอื่น กลุ่มรัฐบาลท้องถิ่น กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน กลุ่มธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน กลุ่มภาคครัวเรือน สถาบันไม่แสวงหากำไร โดยในการจัดทำจะใช้ยอดธนบัตรออกใช้โดยธพท. หักด้วยเงินสดในมือธพท. เงินสดในมือสถาบันรับฝากเงินอื่น และเงินสดในมือรัฐบาลกลาง 1.2 เหรียญกษาปณ์ที่ออกโดยรัฐบาลที่หมุนเวียนระบบเศรษฐกิจ 2. เงินรับฝากกระแสรายวันที่สถาบันรับฝากเงิน (Demand Deposits at Depository Corp.) เป็นเงินรับฝากประเภทกระแสรายวันเฉพาะสกุลเงินบาท

คำอธิบายข้อมูล

ที่กลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสถาบันการเงินอื่น กลุ่มรัฐบาลท้องถิ่น กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน กลุ่มธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน กลุ่มภาคครัวเรือน และสถาบันไม่แสวงหากำไร ฝากไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและสถาบันการเงินรับฝากเงินอื่น

3. เงินรับฝากประเภทอื่นที่สถาบันรับฝากเงิน (Other Deposits at Depository Corp.) ประกอบด้วย

- 3.1 เงินรับฝากสกุลเงินตราต่างประเทศ หมายถึง เงินฝากประเภทกระแสรายวัน ออมทรัพย์ ประจำ ที่มีสกุลเงินตราต่างประเทศ ที่กลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่มข้างต้นฝากไว้ที่สถาบันรับฝากเงิน และโดยยอดเงินรับฝากดังกล่าวจะรวมดอกเบี้ยค้างจ่ายด้วย
- 3.2 เงินฝากประเภทออมทรัพย์ เงินฝากประจำ สกิลเงินบาท มูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนรวมตลาดเงิน และบัญชี margin deposit ที่กลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่มข้างต้นฝากไว้ที่สถาบันรับฝากเงิน และโดยยอดเงินรับฝากดังกล่าวจะรวมดอกเบี้ยค้างจ่ายด้วย
- 3.3 ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกเพื่อระดมทุนโดยบริษัทเงินทุน โดยนับเฉพาะที่กลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่มข้างต้นเป็นผู้ถือและยอดเงินจะรวมดอกเบี้ยค้างจ่ายด้วย

4. ตราสารหนี้ (Securities Other Than Shares) หมายถึงตราสารหนี้ที่มีลักษณะทดแทนเงินรับฝากได้ (Deposit Substitutes) ปัจจุบันตามพ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ และพ.ร.บ.การประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ได้กำหนดให้บัตรเงินฝาก (Negotiated Certificate of Deposit : NCDs) ที่ออกให้ลูกค้าถือเป็นหลักฐานการรับฝากเงิน ดังนั้น NCDs ที่นับรวมในปริมาณเงินจะเป็นยอด NCDs ที่ออกโดยสถาบันรับฝากเงินที่อยู่ในมือกลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่มข้างต้น และยอด NCDs ดังกล่าวจะรวมดอกเบี้ยค้างจ่ายด้วย ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2549 ตราสารหนี้จะนับรวมตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange) ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์เพื่อกู้ยืมเงินจากประชาชนด้วย

ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดทำและเผยแพร่ปริมาณเงินตามมาตรฐาน MFSM2000 โดยแสดงปริมาณเงินเป็น 2 ประเภท คือ ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (narrow money) และปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (broad money) โดยปริมาณเงินตามความหมายแคบจะรวมเครื่องมือทางการเงินที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงเงินสด (near money) ได้แก่ เงินสด เหรียญกษาปณ์ และเงินฝากเผื่อเรียกที่สามารถจ่ายโอนให้กับบุคคลที่สามได้ทันที ส่วนปริมาณเงินตามความหมายกว้าง นอกจากจะนับรวมปริมาณเงินตามความหมายแคบไว้ด้วยแล้ว ยังรวมเงินฝากหรือเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ ที่มีสภาพคล่องกึ่งเงินสด (quasi-money) ที่อาจต้องมีต้นทุนที่ต้องสูญเสียไปเล็กน้อย ทั้งในรูปดอกเบี้ยหรือมูลค่าหน้าตัวในการเปลี่ยนเป็นเงิน และมีขั้นตอนการเบิกถอนก่อนจ่ายให้แก่บุคคลที่สามด้วย ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากที่มีระยะเวลา ตราสารหนี้ที่มีสภาพคล่องสูง เป็นต้น ดังนั้น

- ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (Narrow Money) เท่ากับผลรวมของรายการในข้อ 1 และ 2
- ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (Broad Money) เท่ากับ Narrow Money บวกด้วยรายการในข้อ 3 และ 4

การจัดกลุ่มเศรษฐกิจข้างต้นเป็นไปตามมาตรฐาน MFSM2000 มีรายละเอียดดังนี้

1. บุคคลหรือสถาบันที่มีถิ่นฐานอยู่นอกประเทศ (Nonresidents)

2. บุคคลหรือสถาบันที่มีถิ่นฐานอยู่ในประเทศ (Residents) ประกอบด้วย

2.1 สถาบันที่ถือเป็นผู้สร้างเงิน (Money issuers) ได้แก่สถาบันการเงินที่รับฝากเงินทั้งหมด ประกอบด้วย

- ธนาคารแห่งประเทศไทย (Central Bank) ประกอบด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทย และทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน
- สถาบันรับฝากเงินอื่น (Other Depository Corporations) ได้แก่
 - ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ
 - สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ
 - กิจการวิเทศธนกิจ
 - บริษัทเงินทุน
 - บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
 - ธนาคารเฉพาะกิจ ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธนาคารอิสลามฯ
 - สหกรณ์ออมทรัพย์
 - กองทุนรวมตลาดเงิน (Money Market Mutual Funds)

2.2 รัฐบาล (General Government) ประกอบด้วย

- รัฐบาลกลาง (Central Government) ได้แก่กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาล สถานศึกษาและโรงพยาบาลของรัฐ กองทุนประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน รวมทั้งหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินงานโดยรัฐบาลและไม่แสวงหากำไร (Nonprofit Institutions Serving Government) ได้แก่ การกีฬา การท่องเที่ยว องค์การกำจัดน้ำเสีย องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ องค์การสวน

คำอธิบายข้อมูล

	<p>พฤกษศาสตร์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ สถาบันการบินพลเรือน และสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง</p> <ul style="list-style-type: none"> • รัฐบาลท้องถิ่น (Local Governments) ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กทม. เมืองพัทยา โรงเรียนหรือโรงพยาบาลสังกัด กทม., โรงเรียนหรือสถานพยาบาลสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อปท.) และ กองทุนของรัฐบาลท้องถิ่น คือ กองทุนส่งเสริมเทศบาล และกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล <u>ทั้งนี้ รัฐบาลท้องถิ่นจะถือว่าอยู่ในกลุ่มสถาบันที่เป็นผู้ถือเงิน</u> <p>2.3 บุคคลหรือสถาบันที่ถือว่าเป็นผู้ถือเงิน (Money holders) ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> • สถาบันการเงินอื่น (Other Financial Corporations) หมายถึงสถาบันการเงินที่ไม่มีบริการรับเงินฝาก ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ○ บริษัทประกันชีวิต ประกันภัย ○ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ○ ตัวกลางทางการเงินอื่น (Other Financial Intermediaries) ได้แก่ กองทุนรวม บริษัทบริหารสินทรัพย์ บริษัทบริหารสินทรัพย์ ธุรกิจลิซซิ่ง บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม นิติบุคคลรับอนุญาต บริษัทบัตรเครดิต บริษัทที่ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ○ สถาบันสนับสนุนทางการเงิน (Financial Auxiliaries) ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์ ตลาดซื้อขายล่วงหน้า สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย สถาบันประกันเงินฝาก บริษัทรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สำนักงานตัวแทน ทริสต์ สถาบันอิสระที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงิน ได้แก่ สำนักงาน กสท. • รัฐบาลท้องถิ่น (Local Governments) • รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Public Nonfinancial Corporations) ประกอบด้วย กิจการของรัฐ ซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หน่วยงานธุรกิจหรือบริษัทที่รัฐบาลเป็นเจ้าของหรือมีทุนอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ 50 • ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Other Nonfinancial Corporations) ประกอบด้วยบริษัท นิติบุคคล เอกชน สถาบันการศึกษาและโรงพยาบาลของเอกชน รวมถึงองค์กรที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล หรือจัดตั้งตามกฎหมายเฉพาะอื่นๆ (เช่น กิจการร่วมค้า, นิติบุคคลอาคารชุด, องค์กรระหว่างประเทศที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย) หรือองค์กรของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของและถือหุ้นน้อยกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด รวมถึงสถาบันการเงินที่ปิดดำเนินการแล้วแต่ยังมีสภาพเป็นนิติบุคคลอยู่ บริษัท Holding Companies สหกรณ์อื่นที่ไม่ใช่สหกรณ์ออมทรัพย์ เช่น สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ประมง เป็นต้น กองทุนส่วนบุคคล (ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของ) ทั้งนี้ รวมถึงสาขาของบริษัทต่างประเทศที่อยู่ในประเทศไทย • ภาคครัวเรือน (Households) • สถาบันไม่แสวงหากำไร (Nonprofit Institutions Serving Household Sector)
แหล่งที่มาของข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ธนาคารพาณิชย์ 2. บริษัทเงินทุน 3. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ 4. กิจการวิเทศธนกิจ (ปิดดำเนินการตั้งแต่ปี 2549) 5. สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (ส่งข้อมูลให้ธปท. โดยตรงจนถึงปี 2549) 6. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (ข้อมูลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ตั้งแต่ปี 2550) 7. กรมธนารักษ์ 8. กรมบัญชีกลาง 9. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 10. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
สื่อที่ใช้ในการเผยแพร่	<p>เว็บไซต์ ธนาคารแห่งประเทศไทย https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/BOTWEBSTAT.aspx?reportID=7&language=th</p>
การปรับปรุงข้อมูล	<p>ปรับตามข้อมูลจริง เมื่อแหล่งข้อมูลมีการแก้ไข (ไม่สามารถระบุเวลาได้)</p>

ทีมสถิติการเงินการคลัง 1-2
ฝ่ายเศรษฐกิจมหภาค
โทร. 0-2283-5125, 0-2283-6188